

REPUBLIKA HRVATSKA

POVJERENIK ZA INFORMIRANJE

KLASA: UP/II-008-07/20-01/147

URBROJ: 401-01/05-21-7

Zagreb, 19. veljače 2021.

Povjerenik za informiranje na temelju članka 35. stavka 3. Zakona o pravu na pristup informacijama („Narodne novine“, broj 25/13 i 85/15), povodom žalbe udruge Zelena Istra, izjavljene protiv rješenja Hrvatske banke za obnovu i razvitak broj: 15/2019-2 od 10. siječnja 2020. godine, te postupajući po presudi Visokog upravnog suda Republike Hrvatske, Poslovni broj: UsII-215/20-6 od 15. prosinca 2020. godine, u predmetu ostvarivanja prava na pristup informacijama, donosi sljedeće

RJEŠENJE

1. Poništava se rješenje Hrvatske banke za obnovu i razvitak broj: 15/2019-2 od 10. siječnja 2020. godine.
2. Predmet se vraća prvostupanjskom tijelu na ponovni postupak.

O b r a z l o Ź e n j e

Pobijanim rješenjem Hrvatske banke za obnovu i razvitak (u daljnjem tekstu: HBOR) odbijen je dio zahtjeva za pristup informacijama udruge Zelena Istra (u daljnjem tekstu: žaliteljica) naveden pod točkom D) zahtjeva, kojim su zatražene preslike zaključaka i dokumenata usvojenih na sjednicama Uprave HBOR-a u periodu 1. siječnja 2015. - 31. prosinca 2018. godine, koje se odnose na projekte koje HBOR financira kao izvozna banka i izvozno-kreditna agencija RH. Zahtjev je odbijen temeljem članka 23. stavka 5. točke 2. i točke 5. Zakona o pravu na pristup informacijama, jer je zatražena informacija bankovna tajna, odnosno jer je došlo do zlouporabe prava na pristup informacijama.

Žaliteljica je na pobijano rješenje pravovremeno izjavila žalbu, u kojoj u bitnom navodi kako se u ovom slučaju radi o raspolaganju javnim sredstvima, stoga informacije moraju biti dostupne temeljem odredbe članka 16. stavka 3. Zakona o pravu na pristup informacijama. Žaliteljica također citira dijelove presuda Visokog upravnog suda Republike Hrvatske te Vrhovnog suda Republike Hrvatske koji podupiru njezino stajalište o dostupnosti zatraženih informacija. Ujedno iskazuje zabrinutost da bi HBOR mogao financirati projekte koji imaju potencijalno negativne društvene i okolišne posljedice te naglašava kako se tražene informacije ne smiju sagledavati kao posebno osjetljive poslovne informacije, već ih je posebno sagledavati kao informacije dostupne javnosti zbog javnog interesa. Predlaže da se žalba uvaži.

Rješenjem Povjerenika za informiranje, KLASA: UP/II-008-07/20-01/147, URBROJ: 401-01/05-20-2 od 27. travnja 2020. godine, odbijena je žaliteljčina žalba izjavljena protiv rješenja HBOR-a broj: 15/2019-2 od 10. siječnja 2020. godine. Žalitelj je protiv citiranog rješenja Povjerenika za informiranje podnio tužbu Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske.

Presudom Visokog upravnog suda Republike Hrvatske, Poslovni broj: UsII-215/20-6 od 15. prosinca 2020. godine, usvojen je tužbeni zahtjev žaliteljice i poništeno je rješenje Povjerenika za informiranje, KLASA: UP/II-008-07/20-01/147, URBROJ: 401-01/05-20-2 od 27. travnja 2020. godine, te je predmet vraćen Povjereniku za informiranje na ponovni postupak.

Iz obrazloženja navedene presude Visokog upravnog suda Republike Hrvatske u bitnom proizlazi da HBOR raspolaže javnim sredstvima, te da sredstva državnog proračuna spadaju u javna sredstva koja bi sukladno odredbi članka 16. stavka 3. Zakona o pravu na pristup informacijama trebala biti dostupna i bez provedbe testa razmjernosti i javnog interesa, zbog čega se u ovom slučaju ne može razmatrati pitanje zlouporabe prava podnositelja zahtjeva za pristup informacijama.

Sukladno članku 81. stavku 2. Zakona o upravnim sporovima („Narodne novine“, broj 20/10, 143/12, 152/14, 94/16, 29/17) u izvršenju presude tuženik je obvezan postupiti sukladno izreci presude, najkasnije u roku od 60 dana od dana donošenja pravomoćne presude, pri čemu je vezan pravnim shvaćanjem i primjedbama suda.

Rješavajući ponovno o žalbi, a pridržavajući se primjedbi i pravnog shvaćanja Visokog upravnog suda Republike Hrvatske u pogledu postupka, utvrđeno je da je žalba osnovana.

Uvidom u spis predmeta utvrđeno je da je žaliteljica zahtjevom za pristup informacijama od 10. travnja 2019. godine zatražila preslike dokumenata iz kojih proizlaze informacije o:

A) tome je li HBOR kao izvozna banka i izvozno kreditna agencija RH kroz sustav potpore izvoznicima, odnosno kroz sve programe namijenjene izvoznicima, uključujući programe kreditiranja, osiguranja izvoza i izdavanja garancija podržala tvrtku Ekonerg d.o.o. ili "joint venture" tvrtku Poyry Switzerland Ltd i Ekonerg d.o.o. koja je u postupku javne nabave odabrana od tvrtke ContourGlobal Kosovo L.L.C. za realizaciju projekta termoelektrane na ugljen Kosova e Re (Novo Kosovo) ili tvrtku Orion3E Consortium d.o.o. koja je potkonzultant u navedenom poslu;

B) tome koliko je projekata, kojeg naziva, kojih izvoznika (pravnih osoba), u kojim sektorima i djelatnostima, u kojim zemljama izvoza i u kojem iznosu HBOR financirala, odnosno podržala u periodu 1. siječnja 2015. - 31. prosinca 2018. kao izvozna banka i izvozno kreditna agencija RH kroz sustav potpore izvoznicima, odnosno kroz sve programe namijenjene izvoznicima, uključujući programe kreditiranja, osiguranja izvoza i izdavanja garancija;

C) preslike ugovora koje je HBOR sklopio u vezi s točkom A);

D) preslike zaključaka i dokumenata usvojenih na sjednicama Uprave HBOR-a u periodu navedenim pod točkom B) koje se odnose na projekte koje HBOR financira kao izvozna banka i izvozno-kreditna agencija RH;

E) preslike dokumenata iz kojih proizlaze informacije o tome na koji je način HBOR proveo analizu okolišnih, društvenih i ekonomskih učinaka projekta Kosova e Re, ukoliko je ista provedena.

Uvidom u spis utvrđeno je da je HBOR rješenjem, broj: 15/2019 od 8. svibnja 2019. godine, odbio dio žaliteljičinog zahtjeva naveden pod točkama B) i D), te je Povjerenik za informiranje nakon uložene žalbe rješenjem KLASA: UP/II-008-07/19-01/436, URBROJ: 401-01/05-19-2 od 6. prosinca 2019. godine, poništio pobijano rješenje HBOR-a, odobrio pravo na pristup informacijama pod točkom B) zahtjeva te predmet vratio HBOR-u na ponovni postupak u dijelu koji se odnosi na točku D) zahtjeva.

U ponovljenom postupku HBOR je rješenjem, broj: 15/2019-2 od 10. siječnja 2020. godine, odbio zahtjev u dijelu koji se odnosi na točki D), u čijem obrazloženju citira relevantne odredbe

Zakona o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak, Zakona o kreditnim institucijama i Zakona o financijskom osiguranju te zaključuje da je HBOR u obvezi pridržavati se propisa o bankovnoj tajni. HBOR također uzima u obzir odredbe Zakona o zaštiti tajnosti podataka koji se odnose na poslovnu tajnu. Navodi kako je testom razmjernosti i javnog interesa utvrđeno da se pristup informacijama traženih u zahtjevu može ograničiti sukladno članku 15. st. 2. točke 2. Zakona o pravu na pristup informacijama, te je utvrđeno da bi dostavljanjem traženih informacija bio ozbiljno povrijeđen interes zaštite podataka koji predstavljaju bankovnu tajnu sukladno članku 156. Zakona o kreditnim institucijama i da u odnosu na javni interes prevladava potreba zaštite bankovne tajne korisnika. HBOR potom navodi da se u odnosu na točku D) zahtjeva traži velika količina podataka čija bi obrada i sistematizacija opteretila normalan rad i redovno funkcioniranje tijela javne vlasti. Naime, prikupljanje predmetnih zaključaka i dokumenata usvojenih na sjednicama Uprave HBOR-a u periodu od 1. siječnja 2015. do 31. prosinca 2018. godine koji se odnose na projekte koje HBOR financira kao izvozna banka i izvozno-kreditna agencija RH (953 projekata kroz programe osiguranja izvoza) uvelike bi dovelo do opterećivanja rada i redovitog funkcioniranja tijela javne vlasti. Obzirom na veliku količinu plasmana, odnosno projekata, trebalo bi zadužiti nadležne referente da nastavno na svaki, pronađu, odnosno izdvoje predmetne odluke Uprave HBOR-a, kojima su navedeni odobreni. S obzirom da podaci o odobrenju predmetnih plasmanima (projekata) odnosno preslike odluka Uprave HBOR-a, nisu posebno izdvojene u jednu evidenciju, njihovo prikupljanje zahtijevalo bi angažiranost tijela javne vlasti kroz dulji vremenski period što bi značilo značajan rad i utrošak nerazmjerne količine vremena, čime bi se zbog voluminoznosti predmetnog dijela Zahtjeva, paralizirao sustav u svom redovnom radu i redovnom obavljanju primarnih djelatnosti HBOR-a. Naime, obzirom na količinu projekata, radi se o minimalno 1000 stranica dokumenata koje HBOR nema sistematizirane niti posebno izdvojene na jednom mjestu, te bi iz svakog pojedinog spisa trebalo fizički izdvajati svaku pojedinu informaciju. Slijedom svega navedenog, HBOR je navedeni dio žaliteljičinog zahtjeva odbio temeljem odredbe članka 23. stavak 5. točka 2. Zakona o pravu na pristup informacijama odnosno zbog zaštite bankovne tajne i temeljem članka 23. stavak 5. točke 5. Zakona o pravu na pristup informacijama, odnosno zbog zloupotrebe prava na pristup informacijama jer bi izdvajanje traženih zaključaka i dokumenata, odnosno odluka Uprave HBOR-a, preopteretilo rad i onemogućilo redovito funkcioniranje tijela javne vlasti.

S obzirom na razlog uskrate prava na pristup informacijama, u žalbenom je postupku kao mjerodavno pravo razmatrana odredba članka 23. stavka 5. točke 5. Zakona o pravu na pristup informacijama, kojom je propisano da će tijelo javne vlasti rješenjem odbiti zahtjev ako jedan ili više međusobno povezanih podnositelja putem jednog ili više funkcionalno povezanih zahtjeva očito zloupotrebljava pravo na pristup informacijama, a osobito kada zbog učestalih zahtjeva za dostavu istih ili istovrsnih informacija ili zahtjeva kojima se traži velik broj informacija dolazi do opterećivanja rada i redovitog funkcioniranja tijela javne vlasti. Također je razmatrana odredbe članka 15. stavka 2. točke 2. Zakona o pravu na pristup informacijama, kojom je propisano da tijela javne vlasti mogu ograničiti pristup informaciji ako je informacija poslovna ili profesionalna tajna, sukladno zakonu, s obzirom da navedena odredba obuhvaća i pojam bankovne tajne koja je propisana odredbom članka 156. stavka 1. Zakona o kreditnim institucijama („Narodne novine“, broj: 159/13, 19/15, 102/15, 15/18), a na koju se HBOR poziva u pobijanom rješenju.

Pridržavajući se primjedbi i pravnog shvaćanja Visokog upravnog suda Republike Hrvatske, u ponovnom postupku je utvrđeno kako je HBOR iz utvrđenog činjeničnog stanja izveo pogrešan zaključak te je pogrešno primijenio pravni propis.

U tom smislu treba ukazati kako je HBOR razvojna i izvozna banka u 100% vlasništvu Republike Hrvatske osnovana sa svrhom kreditiranja obnove i razvitka hrvatskoga gospodarstva. Položaj, poslovi, vlasništvo, ovlaštenja i ustroj Hrvatske banke za obnovu i razvitak kao posebne financijske institucije uređeni su Zakonom o Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak, čijim je člankom 5. propisano kako je temeljni kapital HBOR-a 7.000.000.000,00 kuna te da ga uplaćuje Republika Hrvatska iz državnog proračuna.

Na navedeno se nadovezuje odredba članka 16. stavka 3. Zakona o pravu na pristup informacijama, koja propisuje kako su informacije o raspolaganju javnim sredstvima dostupne javnosti i bez provođenja testa razmjernosti i javnog interesa, osim ako informacija predstavlja klasificirani podatak.

Uvažavajući stajalište Visokog upravnog suda Republike Hrvatske, u žalbenom postupku je utvrđeno kako se žaliteljevim zahtjevom traže informacije koje se odnose na raspolaganje javnim sredstvima, a koje moraju biti dostupne svakome, što nadilazi eventualno opterećenje redovitog rada tijela javne vlasti, stoga u takvim slučajevima ne postoji mogućnost zlouporabe prava na pristup informacijama, kao što se ne može uskratiti pristup informaciji u cijelosti zbog postojanja bankovne tajne, odnosno poslovne tajne iz članka 15. stavka 2. točke 2. Zakona o pravu na pristup informacijama.

Slijedom svega navedenog, valjalo je na temelju članka 117. stavka 2. Zakona o općem upravnom postupku poništiti prvostupanjsko rješenje, a predmet se zbog prirode upravne stvari dostavlja na ponovni postupak prvostupanjskom tijelu.

U ponovnom postupku prvostupanjsko tijelo dužno je utvrditi sve činjenice i okolnosti koje su važne za donošenje zakonitog rješenja u kojem će utvrditi postoji li ograničenje na zatraženoj informaciji, odnosno u kojem se opsegu može primijeniti odredba članka 16. stavka 3. Zakona o pravu na pristup informacijama koja regulira raspolaganje javnim sredstvima.

Utvrđene činjenice tijelo javne vlasti dužno je prikazati u spisu predmeta i potkrijepiti odgovarajućim dokazima, te na temelju tako utvrđenog činjeničnog stanja riješiti ovu upravnu stvar.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU: Protiv ovog rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske u roku od 30 dana od dana dostave rješenja.

POVJERENIK ZA INFORMIRANJE

Al.
dr. sc. Zoran Pišuljan

DOSTAVITI:

1. Udruga Zelena Istra
Gajeva 3, 52 100 Pula
2. Hrvatska banka za obnovu i razvitak
Strossmayerov trg 9, 10 000 Zagreb
3. Pismohrana - ovdje.

PK

OTPREMLJENO
24-02-2021

Molina "PK"
[Signature]